

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

73. ÅRGANG

18. FEBRUAR 1961

AV I N N H O L D E T :

JAKT PÅ MENNESKER (LEDER) - HYRDEBREV FOR FASTEN
1961 - LEIF KAYSER TIL OSLO - TIL SYDEN HVER SOM-
MER - FEM SVENSKE - BLIKK PÅ TIDEN - UTLANDET

NR
4

NESTE NUMMER UTKOMMER 4. MARS 1961

SOMMEROPPHOLD

ST. HALLVARDS KLOSTER I SYLLING

Ønsker De å tilbringe ferien på Sylling sammen med familie eller venner, så henvend Dem til Syllingskomiteén snarest.

Stedet er ledig:

1. Fra 15. mai til 23. juni,
2. » 3. juli til 20. juli, og
3. » 1. august.

Tiden 3. juli—20. juli reserveres utelukkende for familier. Forøvrig mottas bestillinger for retter, weekends, kurser etc.

Avgifter: Voksne kr. 3.— pr. overnatting.

Barn under 12 år, kr. 1.— pr. overnatting.

Fellesarrangement etter avtale.

Henvendelse: Alfred Taxt, Vestbysvingen 8, Grorud, tlf. 38 91 42.

SYLLINGKOMITEEN

ET NØDROP

Norsk-italiensk ektepar i 50-årene blir uten hus 1. mars. Begge har arbeide.

Kan noen hjelpe med ett, helst to værelser og kjøkken, eller adg. kjøkken. Helst umøblert.

Situasjonen er fortvilet!

Vennligst ring 44 70 78, avd.sjef Hongslo.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josefs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Bergen
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	
St. Josefs Hosp., Drammen	} Hammerfest
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikael's Kirke	
St. Mikael's Prestegård	
St. Theresia kirke	} Hønefoss
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	
St. Magnus presteg.	} Lillestrøm
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Tromsø
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	
St. Olavs kirke	} Trondheim
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Prestegård	} Tønsberg
St. Olavs Prestegård	

Ved bestilling av olje:

Oslo 683466 - Service: 565690

TUDDAL HØYFJELSHOTELL

Messe 12. mars om kvelden, og 19. mars kl. 9 morgen.

R.I.P.

Vår elskelige gamle mamma
JOSEFINE STRAITH
døde stille i dag, nær 99 år gammel.
På fraværende og families vegne:
Randi og Ingrid.
Be for hennes sjel.

UNG PIKE

som ønsker opplæring i husstell, søkes til familie med 4 barn i Københavns omegn.
Henv. med ref. til
Veslemøy & Erik Guldager,
Helmsvej 35, Bagsværd, Danmark.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 1. mars: Medlemmene tar del i andakten i St. Olavs kirke kl. 19.
Deretter samvær i foreningslokalet hvor Mère Clémence vil holde foredrag om «Katolske barn».
Alle katolske damer velkommen.
Søndag 5. mars: Felleskommunion.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 19. FEBRUAR (1. søndag i Fasten): Ep. 2. Kor. 6, 1—10. Ev. Matt. 4, 1—11. Mandag og tirsdag: Ferialdager. Onsdag: Apostelen Peters bispestol i Antiokia. Torsdag: Ferialdag. Fredag: Matthias, apostel. Lørdag: Imbredag.
SØNDAG 26. FEBRUAR (2. søndag i Fasten): Ep. 1. Tess. 4, 1—7. Ev. Matt. 17, 1—9. Alle ukedagene: Ferialdager.
SØNDAG 5. MARS (3. søndag i Fasten): Ep. Efes. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: St. Olavs kirke,	7.00	11.00
Akersveien 5. Biskopen og prestegården	8.30	
42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	9.45 m. eng. pr.	
St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne,	8.30	10.30
Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	19.00	
St. Dominikus kirke, Dominikanerne,	8.15	11.00
Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	9.30	
Vår Frue Villas kapell, Montebello,	—	8.30
Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309,	—	9.00
tlf. 21 25 87		
ARENDAL: St. Franciskus kirke,	8.00	10.45
Tyholmen, tlf. 2209		
BERGEN: St. Pauls kirke,	8.00	10.30
Christiesgt. 16, tlf. 15410	9.00	
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke,	8.30	10.30
Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19		
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke,	8.30	10.45
Kongensgt. 9, tlf. 1438		
HALDEN, St. Peters kirke,	8.00	10.45
Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168		
HAMAR: St. Torfinns kirke,	8.30	11.00
Torvgaten 113, tlf. 23751		
HAUGESUND: St. Josefs kirke,	8.30	11.00
Haraldsgt. 21, tlf. 3195		
HØNEFOSS: St. Theresia kirke,	8.00	10.30
Vesterngt. 5, tlf. 266		
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke,	8.00	10.30
Kirkegaten 3, tlf. 24225		
LILLEHAMMER: Mariakapellet,	—	10.00
Weidemannsgt. 3, tlf. 51650		
LILLESTRØM: St. Magnus kirke,	8.30	11.15
Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85		
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår frue kirke,	7.45	10.45
Sverresgt. 26, tlf. 50793		
STABEKK: Maria Kirke,	8.40	10.40
Nyveien 17, tlf. 537735		
STAVANGER: St. Svithun kirke,	8.00	10.30
Dronningensgt. 8, tlf. 25534		
SYLLING: St. Hallvarvs kapell,	—	—
tlf. 84 90 28 (Drammen)		
TØNSBERG: St. Olavs kirke,		10.45
Sandefjordgt. 1, tlf. 11949		
St. Olavs kapell	8.00	
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke,	8.30	11.00
Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21214	19.00	
St. Elisabeth Hospitals kapell,	6.15	—
Ila, tlf. 20221		
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke,	8.00	11.00
Flintegaten 3, tlf. 2779		
MOLDE: St. Sumniva kirke,	8.30	11.00
Parkveien 23, tlf. 1100		
ÅLESUND: Vår Frue kirke,		11.00
Norvesund, tlf. 3066		
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94.	8.15	10.30
Biskopen og prestegården tlf. 3604		
St. Elisabeth hospital,	6.20	—
Mellomveien 15, tlf. 2101		
BODØ: St. Eysteins kirke,	8.15	10.30
Hernesveien 22, tlf. 21783		
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke,	—	10.30
Strandgt., tlf. 1392	19.00	
HARSTAD: St. Sumniva kirke,	8.00	10.30
Skolegt. 4, tlf. 1205		

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

JAKT PÅ MENNESKER

Fotoet her nederst til høyre er slett ikke noe godt foto. Til gjengjeld forteller det en usvikelig sann historie — en historie med perspektiver. Det forestiller Englands prinsesse Margareth, grepet av panikk og på flukt — for pressefotografer. Pressefotografene er sikkert personlig lite interessert i henne og hva hun representerer — det står dem allerede ut av halsen. Men de arbeider for oss — for «det store publikum». I stadig større grad gir dette publikum nemlig sin gunst og sine penger til aviser og ukeblad som driver jakt på mennesker som henne. Kongelige personer er godt og lønnsomt stoff. Det får de dyrt betale. Det mangehodede uhyre som heter «leserne» krever nemlig adgang ikke bare til deres offisielle plikter, men også til deres privatliv, deres intime ønsker, deres personlige sorger og gleder, deres kjærlighet. Det utarter lett til en helt hemningsløs menneskejakt. Så hender det altså, som på fotoet her, at nervene svikter de tappert smilende kongelige høyheter — man kan forstå dem. Eksemplet er britisk. Det kunne like godt vært norsk.

La oss nå resonnerer med litt sunn fornuft og kristen nestekjærlighet omkring dette. Alminnelige folks privatliv er ganske godt lovbeskyttet her i landet — de kan ikke jages og plages uavlattelig uten at både politi og rettsfølelse tar deres parti. Ikke så med de kongelige. Disse mennesker, som engang levde bak en mur av privilegier, synes nå å være noe nær rettsløse når det gjelder artikler som i høy grad angår deres hjem, deres familier, deres følelsesliv og hjerteanliggender. Uke etter uke sørger smarte journalister og fotografer for at deres hemmeligste ønsker og tanker selges gjennom kiosklukene. Vil de spenne av, klyver fotografene på husfasader og i telefonstolper og knipser deres ferie gjennom kikkertlinser. Treffer de et nytt menneske eller tar de en venn med på en skitur, kan avisene neste dag fortelle om forestående forlovelser eller ulykkelig kjærlighet eller bitter strid mellom foreldre og barn. År ut og år inn. Var det noen av oss «alminnelige mennesker» som ville holde det ut?

Setter de så høye gjerder om sitt privatliv, blir der straks lagt en klage på deres bord: Pressen finner at hoffet «samarbeider» ikke, og det skal hoffet passe seg for. For hoffet må vite at i våre dager er kongelige personer mennesker som er kjøpt og betalt — de *tilhører* sensasjonen, ryktene, løssalget. Og pressen vet så godt,

at disse mennesker er alene om ikke å kunne svare og forsvare seg i avisspaltene. Blir det for ille, kan de «dementere». Det er ikke pressen imot — det er også «godt stoff». Men en konge eller en prinsesse polemiserer ikke, og slett ikke mot mennesker som risikofritt utlever dem til sladderer eller indiskresjonen. Ryktet var tidligere et naturprodukt. Nå blir det syntetisk fremstilt av pressefolk, om personer hvis eneste sjanse er den renslighet som pressen selv pålegger seg. Og her er kravene både ute og hjemme tydeligvis for raskt nedadgående.

Da Norge i 1905 ble fritt og selvstendig, var det stort flertall for å gjenreise vår gamle kongestol. Republikanerne var få, og er blitt færre siden, ikke minst fordi vi fikk se monarkiet — snarere enn Stortinget! — som «nød-ankeret i farens stund», da krigen veltet inn over oss 35 år senere. *Sigrød Undset* tolket vel manges sunne mening da hun lot sin Paul Selmer si: «Der må være ett embede i dette land som ikke er til fals!»

Det embedet er imidlertid avhengig av *verdighet*, fordi kongedømmet er et symbol som skal gjenspeile det beste i oss selv. *Arnulf Øverland* tolket det engang slik, i en prøvelsens stund, i sitt dikt «Til Kongen»:

*«Du er vår egen ære,
ulastelig og blank —.»*

Det norske dynastiet har med enkel menneskelighet og usvikelig pliktfølelse imøtekommet dette kravet. Men kravet er to-sidig — det gjelder også oss. Den verdighet vi forholder disse mennesker — den forholder vi oss selv.

Republikk eller kongedømme er et politisk spørsmål — det kan diskuteres. Hva vi *ikke* burde være tvunget til å diskutere, er de kongelige personers menneskeverd. Både fra et human og fra et kristent synspunkt må der reageres mot en journalistikk som vi ville føle som et overgrep og en forfølgelse dersom det gjaldt en hvilken som helst borger, et hvilket som helst medmenneske utenfor landets første familie.

HRM.

Hyrdebrev for fasten 1961

Jacob Mangers,
ved Guds miskunn og den Apostoliske Stols velvilje
Biskop av Oslo
til Bispedømmets presteskap og øvrige troende
hilsen og velsignelse i Herren!

Høytelskede i Herren.

I mitt hyrdebrev ved fastens begynnelse ifjor talte jeg til dere om det dåpens sakrament som gir oss del i Guds eget liv, innlemmer oss for alltid i Kirkens og Kristi overnaturlige samfunn og for evig preger Guds segl inn i vår sjel.

I år vil jeg tale om fermingen, dette sakrament som gir oss den hellige ånds nådegaver og vigsler oss til Kristi stridsmenn og apostler, slik at vi kan ta i besittelse og utfolde det alminnelige legmannens prestedømme vi mottok med vår dåpsnåde.

Knappt noe annet sakrament synes å være så mis-kjent og undervurdert iblant oss som fermingen. Mange husker fra sin fermingsdag lite annet enn de gav de fikk og den fest som ble laget for dem, det vesentlige og alvorlige ved denne dagen står fjernt for dem. Forholder det seg slik, så er det min hyrdeplikt å gi dere alle — både dere som alt er fermet og dere som ser frem til å bli det, en kort utredning og belæring om hvor viktig dette sakramentet er for hele vårt kristenliv, og hvilke store følger det kan ha for hele vår holdning til Kirken og Guds rike.

De unge kristne trenger en særlig nådekraft.

Ved dåpen blir vi Guds barn. Et barn er bare en begynnelse, et uferdig menneske, svakt og uskikket til større ting. Men barnet er ment å skulle vokse og dyktiggjøre seg til livets oppgaver, ved å bli en personlighet som er seg bevisst sitt verd og sitt ansvar.

Sjelens liv er underlagt den samme vekstens lov. Det dømte menneske skal ikke bare være et Guds barn i Kirkens overnaturlige samfunn. Det er kalt til å vokse og modnes frem til sin alders fulle mål, sin hele og fulle skikkelse i Kristus. (Efes. 4, 13). Bare da kan det påta seg de oppgaver som medlemskapet i Kristi Kirke innebærer. Men akkurat som i det fysiske liv opplever de unge også i sin sjelelige

vekst kriser og overgangsaldrer som kan være vel så viktige og avgjørende som dem de erfarer i sin rent naturlige vekst fra barn til voksen. Det forutsetter en særlig åndelig kraft, en spesiell nådegave som hjelper dem i denne viktige fase og fører dem igjen-nom til utfoldelse, så de kan bli fullmodne og full-verdige lemmer på Kristi mystiske legeme og i alle livets omskiftelser gjøre ære på sitt kristennavn og bestå for Gud og for mennesker.

Med denne kraft og nåde for øye er det at Kirken meddeler oss fermingens sakrament, som styrker og øker det nådeliv vi har mottatt allerede i dåpen, og får det til å utfolde seg i gjerning og aktiv innsats for Guds rike.

Kristus har innstiftet fermingens sakrament.

Gjentatte ganger og med alvor har Kristus bebudet sine apostler at de skulle få motta Helligånden, «Trøsteren», «Sannhetens ånd», som Faderen hadde lovet, og at denne ånd skulle styrke dem, veilede dem og lære dem all sannhet (Johs. 15, 26; 16, 6—15). Det var også Kristi uttrykkelige vilje at ikke bare apostlene, men alle Kristus-troende uten unntagelse, skulle motta Helligånden.

Evangeliet beretter om hvordan Jesus engang sto i Templet og sa: «Om noen tørster, la ham komme til meg å drikke. Den som tror på meg, av hans liv skal det, som skriften sier (Esaías 12, 3) flyte levende vannstrømmer» (Johs. 7, 37—38). Og evangelisten Johannes, som beretter dette, føyer straks til: «Han sa dette om den Ånd som alle de som trodde på ham, skulle få. For ennå var Ånden ikke kommet, da Jesus ennå ikke var herliggjort» (Johs. 7, 39). Her har vi forklaringen på at apostelen Peter på den første pinsedag kunne si til folket som hadde samlet seg i Jerusalem: «Gjør bot, og hver av dere skal la seg døpe i Jesu Kristi navn til forlatelse for deres synder, og dere skal få den Hellige Ånds gave. For løftet gjelder dere og deres barn og alle som er langt borte,

så mange som Herren Gud vil kalle» (Ap. Gj. 2, 38—39).

Det går også klart frem av Bibelens ord at denne særlige mottagelse av den Hellige Ånd er forskjellig fra det overnaturlige livs gave i dåpens sakrament. Vi leser jo i Apostlenes Gjerninger at apostlene Peter og Johannes reiste til Samaria for å meddele den Hellige Ånd til dem som var blitt døpt: «Og de la hendene på dem og de fikk den Hellige Ånd» (Ap. Gj. 8, 14—16). Vi ser også her at meddelelsen av den Hellige Ånd skjedde gjennom en sakral ritus, nemlig ved håndspåleggelse, og at den derfor er et sakrament.

Det er derfor naturlig at kirkefedrene og hele den gamle kristne tradisjon lærte at meddelelsen av den Hellige Ånd var et særlig sakrament, innstiftet av Kristus selv. Slik sier for eksempel den hellige Hieronymus: «Det er skikk og bruk i Kirkene at biskopene reiser rundt, for ved håndspåleggelse å nedbe den Hellige Ånd over dem som er døpt av prestene og diakonene» (*Dial. Adv. Lucif. nr. 9*). Det fremgår tydelig av dette at meddelelsen av dåpen og meddelelsen av fermingen er to forskjellige sakrale handlinger, selvom fermingen i den første tid som regel ble meddelt straks etter dåpen, og blir det enda i de orientalske kirker. Det er derfor vanskelig å forstå at det 16. århundres reformatorer, som Luther og Calvin, her kunne gå imot Skriftens og tradisjonens klare ord, og mene at fermingen eller konfirmasjonen bare var å regne for en «tom seremoni», eller var bare en fornyelse av dåpspakten, uten sakramental karakter. En slik oppfatning avsvækker noe som i

Det Nye Testaments kristendom er ment som en overnaturlig kraftkilde.

Fermingens nåde og formål.

Samstemt med Kirken lærer kirkefedrene at fermingens sakrament gir vekst i nådens liv, styrker troslivet og gjør de dømte til fullmodne lemmer av Kristi Kirke, med alle de plikter og rettigheter som det innebærer, slik som myndighetsalderen gjør barna til modne mennesker i det sivile liv, med alle borgernes rettigheter og plikter.

Før sin himmelfart sa Jesus til sine apostler: «Dere skal få kraft fra den Hellige Ånd som skal komme over dere og dere skal være mine vitner» (Ap. Gj. 1, 8). I disse ord ligger fermingens nåde og formål klart uttrykt. På den første pinsedag — apostlenes egen fermingsdag — fikk de lys og kraft fra den Hellige Ånd. Uforferdet gikk de ut for å vitne om Kristus og forkynne Guds rike. Fermingen er altså vigslen til å være Kristi vitner, Kristi stridsmenn, Kristi apostler. Den preger et uutslettelig segl — fermingskarakteren — inn i sjelen.

Så lenge de ikke har mottatt dette sakrament er de dømte kristne likesom barn, som ennå er gjenstand bare for Kirkens belæring og omsorg. Men fra det øyeblikk av, da de er blitt fermet, er de Kirkens aktive medarbeidere som ikke bare er gjenstand for sjelesorg, men selv har sin gjerning å gjøre. De må da selv ha omsorg for sjelene, de må selv delta i kampen for Kristus og Hans Kirke. Derfor uttrykker det noe vesentlig når fermingen også har vært kalt: Legfolkets prestevigsel til apostolatet. For fermingen dyktiggjør oss i sannhet i Kristi alminnelige prestedømme. Den innlemmer legfolket i Kirkens hierarki og er et offisielt oppdrag til apostolisk insats i Kirken, i Guds rike. Det er først når vi har innsett dette at vi forstår hvorfor Kirken så inntrengede oppfordrer de troende til legapostolatet.

Hvor mange vet vel dette, eller hvor mange tenker på det? Hvor mange *føler personlig* denne forpliktelse, som ikke stammer fra noe ytre påbud, men er blitt risset inn i hver kristensjel som et uutslettelig Guds merke? En katolikk som er fermet er i selve sin natur blitt en stridende kristen, en apostel, et vitne for sin Herre. Å gå aktivt inn i Kirkens gjerning og oppgaver er med andre ord en umiddelbar standsplikt for ham eller henne. De er medansvarlige for Kristi rike i verden, de er medansvarlige for uøddelige sjelers frelse.

Dette har viktige følger. For dermed er det ikke bare trosfornektelsen, frafallet, feigheten i troen eller det direkte svik av de kristne verdier som er utroskap mot Gud og Hans Kirke. Også den passive og ansvarsløse holdning — «hva vedkommer det meg» — blir dermed et svik. For en katolikk har ikke rett til å være likegyldig eller nøytral tilskuer når hans tro og dens moral blir angrepet eller hånet. Når det gjelder Guds sannhet og rettigheter eller Kirkens guddommelige sendelse til menneskene kjenner vi ikke noen passiv eller avventende holdning — i troskap mot Ham som har sagt: «Den som ikke er med meg, han er imot meg og den som ikke samler med meg, han sprer» (Matt. 12, 30).

Er vi fermet, så er vi altså merket til strid. Og fermingens karakter og merke lar seg ikke mer utviske.

Oldtidens kristne hadde en meget levende og klar bevissthet om sitt høye kall som Jesu Kristi vitner. Med beundring leser vi det vitnesbyrd som kirkefaderen Origenes har etterlatt oss om dette:

«De kristne», skriver han, «oppbyr alle sine krefter for å utbre troen over den hele verden. Derfor gjør noen seg det til livsoppgave å gå, ikke bare fra by til by, men fra landsby til landsby for å vinne nye troende for Herren.»

Hvorledes er det med oss fermede kristne av idag? Ingen krever av oss at vi skal reise fra by til by, fra landsby til landsby som forkynnere. Men dette kreves ihvertfall av oss: At hver i sin stilling og i sitt miljø, på arbeidsplass og i familie og omgangskrets, lever som det han eller hun faktisk er: Kristne som er døpt og fermet. Gjennom hele Kirkens historie har talløse av våre trosfeller vist oss, noen ganger med sitt blod og sin død, at en kristen karakter er noe uovervinnelig, selvom den legges i lenker. Kristus har frigjort dem som tror på og er døpt til Ham — overvunnet blir bare den som av seg selv vender tilbake til trelldommen. Og verden ville sett anderledes ut, dersom bare alle de som er vigslet og salvet ved den Hellige Ånd til kristne personligheter, også virkelig levde i troskap mot de gaver de har mottatt.

Fermingens alvor og religiøse karakter.

Alt dette hjelper oss til å innse fermingsdagens verdige betydning for hele det kristenliv: vi skal leve etter den. Derfor må vi vokte oss vel for alt som kan verdsliggjøre den: Den er *ikke* en fest der pene klær, verdifulle gaver og et hyggelig selskap spiller hovedrollen, men en innvielse til vekst og kraft i vårt Gudsforhold. Derfor skal fermlingene gis en grundig undervisning både om det sakrament de skal motta og om dets sammenheng med hele den katolske tro — de øvrige sakramenter, Guds hellige bud og det sanne kristenliv. Å følge denne undervisning, oppmerksomt og med et åpent sinn, må være en samvittighetssak for dem som vil motta sakramentet.

Vi tror også det er riktig, i et miljø der ordet «konfirmasjon» har fått en noe annen mening innenfor kristne tradisjoner som ikke er våre, å minne om at fermingen er noe mer enn en høytidelig seremoni eller en fest for overgangen fra barndom til ungdom. Fermingen er en sakramental vigsel til kristen holdning og karakterstyrke, og som alle sakramenter virker den hos troens mennesker det den betegner. Det er derfor ikke noe i veien for at den kan meddeles tidlig, gjerne fra åtte-ni års alderen av, for dens nåde og karakter er noe som er virksomt gjennom hele livet. Derfor retter jeg også en inntrengende anmodning til foreldrene om ikke å forsinke deres barns ferming av grunner som er sakramentet fremmed og uverdige. Langt viktigere enn å lage en hyggelig familiefest for dem, ennsi utsette denne fest til et tidspunkt da barnas ikke-katolske venner blir konfirmert etter sitt kirkesamfunns skikk, er det at katolske barn mottar dette sakrament når de virkelig trenger det. Her må foreldrene vise sin respekt for det nådens liv som de ved dåpen har sett innpodet i sine barn og som de under sitt foreldre- og oppdrageransvar skal være med å bevare og fremme på beste måte.

*

Høytelskede i Herren. Fermingen representerer en av de avgjørende nådetimer i våre liv som kristne. Den utrustrer oss med en ny vigsel, en ny verdighet, en ny misjon. Dette er Guds verk — ikke vårt. Men selv må vi bli oss stadig mer bevisst de overnaturlige krefter som vi har mottatt ved dette sakrament — krefter som gjør den krisnes livskamp mulig og sikrer ham sluttseieren i en verden som i så mangt og meget står Guds sannhet og kjærlighet imot. For vår lykke er jo ikke hva verden legger i dette misbrukte ord. Lykke er å leve sitt fulle mål som Guds barn og Guds salvede, lykke er å se sitt menneskelig forvandlet for tiden og for evigheten gjennom Guds Hellige Ånds gave av lys, av nåde og av kraft.

Den hellige treenige Gud fyller dere alle med sin nåde, sin velsignelse og med kjærligheten til vår hellige Kirke.

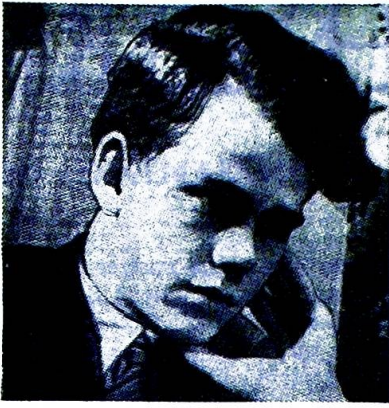
Gitt i Oslo den 25. januar 1961.

† *Jacob Mangers*,
biskop.

Dette hyrdebrev skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller i fromessen og i høymessen enten fastelavnssøndag eller første søndag i fasten.

Fastemandat for året 1961

- I. Fastebudet som tillater et fullstendig måltid om middagen og et mindre om aftenen (eller omvendt) samt et par stykker brød om morgenen gjelder i vårt bispedømme *askeondag, langfredag, 7. desember* (dagen før Immaculatafesten) og *23. desember*.
- II. *Abstinensbudet*, som forplikter alle som har fylt syv år til å avholde seg fra kjøttmat, gjelder for *alle årets fredager, askeonsdag, 7. desember og 23. desember*.
- III. Fritatt for abstinensbudet, unntatt *askeonsdag og langfredag*, blir 1) de som pleier å få sin mat på spisesteder utenfor hjemmet, 2) gjester hos ikke-katolikker, 3) medlemmer og tjenere av en husstand der vert eller vertinne ikke er katolikker, 4) syke og rekonvalesenter, 5) de som er på reise.
- IV. Sogneprestene har myndighet til av viktige grunner å dispensere *enkelt* troende fra faste- og abstinensbudet, og alle skriftefedre meddeles hermed samme myndighet for deres skriftebarn.
- V. For at fastetidens ånd skal holdes levende, oppfordrer Kirken alle til å være mer enn ellers ivrige i andaktsøvelsene og å gjøre kjærlighetsgjerninger, særlig mot de trengende og syke. I år anmodes alle særlig innstendig om i fastetiden å be den smertefulle rosenkrans og korsveien for Kirkens store anliggender: det økumeniske konsil og enhet blant alle kristne, og hver dag å bringe et lite offer i denne mening. Likeså skal alle som er i stand til det, i fastetiden legge en almisse, avpasset etter deres

Leif Kayser til Oslo

I denne måneden får vi et besøk som det stilles store forventninger til: den danske, katolske presten og fremragende musikeren *Leif Kayser* kommer opp fra København for å gi konserter i to av våre kirker og i Norsk Rikskringkasting. *Leif Kayser* er godt kjent av norske musikkforskere, helt fra før krigen, da han også i Norge hadde en sensasjonell suksess med sine to første symfonier, her oppført av Filharmonisk Selskaps Orkester, og til vi for få år siden kunne lytte til Kringkastingens fremførelse av hans *Jule-oratorium*. I tillegg til dette gjorde han seg også kjent som pianist her da han for åtte år siden førsteoppførte et stort, moderne verk for to klaverer i radio sammen med *Pater Thoralf Norheim* («*Amen-visjoner*» av *Olivier Messiaen*). Etter de teologiske studieårene i Rom vendte *Leif Kayser* i 1949 tilbake til København, der han som prest er knyttet til St. Ansgars kirke. Men ved siden av sin prestegjerning er han fremdeles aktiv musiker, og særpregede, farverige og formfullendte komposisjoner har fortsatt strømmet fra hans hånd også de siste årene. Det er blitt to nye symfonier, hvorav den ene allerede er oppført i Danmark og Tyskland, dessuten store korverk, kammermusikkverker og sanger, komposisjoner for orgel og klaver, for bare å nevne noen av de viktigste. Det er endel av hans nyeste orgel- og klaverkomposisjoner vi får stifte bekjentskap med når han nå kommer til Oslo, og han vil selv fremføre dem. Den 21. februar medvirker han ved *Katolsk Forums* kirkekoncert i St. Dominikus kirke og spiller tre større orgelverker, bl. a. «*Suite*

økonomiske forhold, i de bøsser som skal settes opp i alle kirker og offentlige kapeller med påskrift: «*Fastealmisser*». Disse fastealmisser skal nyttes til beste for våre kirkelige institusjoner.

- VI. I de såkalte *lukkede tider*, d. e. fra og med *askeonsdag* til og med *første påskedag* og fra og med *første adventssøndag* til og med *julefesten*, må det ikke holdes høytidelige brylluper. I selve *faste- og adventstiden* skal de troende avholde seg fra *dans og andre støyende offentlige forlystelser*.
- VII. Til å oppfylle Kirkens bud om *påskedommunionen* fastsettes tiden fra *Pasjonssøndag* til og med *Treenighetsfest*.

Gitt i Oslo den 2. februar 1961.

† *Jacob Mangers*,
biskop.

characteristica», som blir en førsteoppførelse i Norge. Den 22. februar spiller han i Kringkastingen sitt klaververk «*14 Bagateller*», også en førsteoppførelse her, og søndag 26. februar avslutter han sitt Norges-besøk med en orgelaften i St. Josefs kapell, der han foruten sin komposisjon «*Variationi pasquali*» (over *Påskeukens Ite, Missa est*) spiller verker av *Buxtehude, Bach, Cesar Franck og Jehan Alain*.

Vi ønsker ham velkommen til Norge og spår at hans konserter vil bli nye, berikende møter med en dypt personlig og kresen kunst.

EN LITURGISK BEGIVENHET

Søndag 12. mars (Midfastesøndag) vil en helt usedvanlig liturgisk begivenhet finne sted i Oslo. I St. Olavs Kirke vil der kl. 19.30 bli feiret en aftenmesse etter *slavisk-bysantinsk ritus*. Celebrant er den nederlandske kapusinerpater *Michaeas*, og sangen vil St. Olavs Kirkes kor fremføre, under ledelse av kantoren ved den bysantisk-katolske kirke i Amsterdam.

Man vil sørge for at messens tekst med forklaring foreligger på norsk. Som vanlig er, innenfor denne ritus, vil den hellige kommunion bli utdelt under begge skikkelser — brød og vin. Nattverd gjestene gjøres oppmerksom på at de vanlige fasteforskrifter gjelder — fast føde må således ikke inntas etter kl. 17.30.

Den foregående dag, altså *lørdag 11. mars*, vil pater *Michaeas* kl. 19.30 i Foreningslokalet (Akersveien 5) holde et orienterende foredrag om den bysantinske liturgi. Pateren taler på tysk, men hans foredrag vil bli tolket. Den russisk-nederlandske kordirigent fru *van Oostrom-Schiller* vil underholde med russiske folkeviser. Entréen til dette møte er kr. 2.—.

Aftenmessen søndag gjelder selvfølgelig som vanlig søndagsmesse, og det er å håpe at mange benytter den sjeldne anledningen til å lære Østkirkens skjønneliturgi å kjenne, gjennom arrangementene lørdag og søndag. Vi kommer tilbake til saken i neste nr.

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 21. februar kl. 20:

KIRKEKONSERT til inntekt for Norges Røde Kors' innsats i Kongo, under medvirken av sangerinnen *Randi Helseth*, den danske komponist og kirkemusiker pastor *Leif Kayser*, fiolinisten *Gunnar Ørbeck* og organisten pater *Thoralf Norheim*. Verker av *Bach, Mozart, Veracini* og *Leif Kayser*.

Tirsdag 28. februar kl. 20:

KRISTEN ENHET — EN REALISTISK MULIGHET? ved pater *Finn Thorn*.

Det blåser en «*økumenisk vind*» gjennom kristenheten. Mange ønsker enhet og samling av de kristne kirkesamfunn og konfesjoner — færre er de som ser praktiske og psykologiske muligheter for at dette skal kunne skje i en overskuelig fremtid — uten først et langvarig og tålmodig tilnæringsarbeide, og slektledds vilje til å overvinne den avstand som er oppstått gjennom 400 års kirkesplittelse.

PAUL D'AUCHAMP

Tross det fransk-klingende navnet er han så dansk som noen kan bli. Tar vi ikke ganske feil (det glemte vi å spørre ham om mens der var tid, under hans lyn-besøk i Oslo nylig) er d'Auchamp-familien fra Fredericia, den gamle garnisonsbyen ved Lillebælt, der mange hugenotter slo seg ned — i lengst henfarne dager! Og så langt fra å være hugenott, er pastor d'Auchamp katolsk prest, og sitter idag som kapellan i Aakirkeby på Bornholm — midt ute i Østersjøen. Der er ikke arbeidsmengden akkurat knusende, og pastor d'Auchamp sitter vinteren igjennom og skriver brever, studerer reiseplaner og karter, slår opp i prislister og guider. Ikke bare på egne vegne — det gjør jo mange i den nordiske mørketid — men på vegne av de reisegrupper som han hver sommer siden 1953 har ført til Italia.

Idéen til å bli «kirkelig reiseleder» fikk han da han virket som prest på Falster — i sognet var der ungdommer som han syntes kunne ha godt av å se et gammelt, katolsk land med rike minner og blomstrende religiøst liv. Han ville visé dem Rom og gi dem forståelse for at de katolske Falster-boere jo tilhørte en verdenskirke, de også. Det lyktes, og det ga mersmak.

Siden drar han hver sommer med innpå 30 deltagere i hver gruppe. Etterhvert er halvparten kommet til å bestå av protestanter — han avterer nemlig ikke bare i «St. Olav» (som har gitt ham ialt ca. 30 norske!) og i «Katolsk Ugeblad», men også i folkeskolens og statskirkens blad nede i Danmark.

Her svarer den muntert ungdommelige og dynamiske pastoren på noen spørsmål som det er naturlig å stille ham om våre vinterdrommers allfarvei: Veien til Italia.

Hånden på hjertet — titelen over disse spalter rammer vel våre vintertrette lesere i hjertekulen! Så er de modne for pastor Paul d'Auchamp's fristende propaganda for Roma-turer — den første tar til 30. april og den siste slutter 6. oktober. Og så ettertrykkelig innbyr februarværet i skrivende øyeblikk til en dagdrøm om den okergule by ved Tiberen, at vi bryter et gammelt presseprinsipp og gir ham den fineste tekstreklame.

Hans prospekt er redigert med en blanding av innarbeidet erfaring og dansk humor. Han synes å vite alt om nordboer på fellesreise i Italia og gir gode råd: Nylon er ikke godt i varmen, et tørrspritapparat og Nescafé gjør underverker hver dag, smågaver kjøpes billigst i Assisi, passet skal legges igjen hjemme på herberget, skoene må være solide og inngåtte, og såre føtter må straks få krem på. Advarslene er rett fra leveren: «Enhver der nevner dansk mad under turen, overgives til det italienske politi. De bedes kun melde Dem til turen, hvis De har et godt humør, samt evne og vilje til at være en god kammerat, også når De er træt.»

Kan en glemme den norske geitosten og kefiren i 20 dager, får en det til gjengjeld hyggelig og berikende — pastor d'Auchamp byr på nær sagt alt, fra Pave-audiens til fottur i fjellene ved Assisi, fra Vatikanmuséet til stille aftenstunder på en *trattoria*, fra morgenmesse i Peterskirken til besøk i katakombene.

KNIRKEFRITT

— Ligger der ikke meget arbeide bak disse turene, pastor?

— Først og fremst korrespondanse. Jeg planlegger alt grundig med mine innarbeidede forbindelser, og etterhvert er det blitt knirkefritt. Noe uforutsett vil jo alltid melde seg, men *store* uhell har jeg ikke hatt, og jeg kan også rose meg av adskillig hell, om vi skal kalle det så. I Bologna sto jeg engang virkelig oppradd for herberge — det går det jo an å greie når en er alene, men det blir straks problematisk når en er nær 30 i tallet. En prest henviste oss direkte til erkebiskopen, kardinal *Lercaro*, som var både tilgjengelig og forekommende — før natten var vi under tak: Damene i et barnehjem og herrene i et presteseminar!

— Rom tar det meste av tiden?

— Ja. Jeg synes det er riktig å ofre hele 10 av de 14 oppholdsdagene på Den Evige Stad, og jeg legger ikke bare opp et velfylt program, men sørger også for full individuell frihet — alle har ikke samme rytme. De fire andre dagene ofrer vi på Assisi.

— De lover uten videre pave-audiens i Deres innbydelser. Vi trodde Johannes XXIII ga mindre audienser enn forgjengeren og at det slett ikke var så lett?

— Til en større felles-audiens går det fremdeles greit å få adgang, og paven henvender seg gjerne og vennlig til de grupper som er til stede. Dessuten har jeg oppnådd tilatelse til en promenade i Vatikanets berømte haver, som ikke er åpne for all verden. Mange synes dette besøket «bak Vatikanets murer» er noe av et høydepunkt.

KOMMER...

FOR PAUL D'AUCHAMP

PRAKTISK ØKUMENIKK

— Hvordan er det å føre katolikker og protestanter på den samme vei?

Pastor d'Auchamp blir ivrig.

— De skulle vite hvor sunt det er for begge parter! For det første utvikler de respekten for hverandre ved å møtes slik ved kristendommens felles kilder — som i katakombene og på Colosseum. Der reagerer de nemlig aldeles likt. I Italia får nordiske katolikker se på nært hold et ekte katolsk land — på godt og på ondt. Det lærer de adskillig av. Og hos de protestantiske deltagerne — jeg har også hatt noen geistlige med — stimulerer det de økumeniske interesser ganske påtagelig.

— Nå skal De gi oss et godt råd av Deres store erfaring, pastor, som takk for fin omtale. Hvor ville De sende en nordisk protestant som gjerne og uforpliktende vil lære det kristne Roma å kjenne, både i fortid og nutid.

Svaret kommer presist som et skudd:

— Palazzo Salviati, Piazza Rovere 83, Roma. Der ligger noe som heter «Foyer Unitas» — den ledes av sivilkleddede hollandske ordenssøstre, som med vennlighet og tålmod setter folk på sporet etter for eksempel oldkirkelige min-

ner i Rom. Her kan de også oppnå en personlig guide og få mange gode råd. Ellers er Rom en by man skal oppdage etterhvert — jeg holder alltid muligheten for fridager eller fri-ettermiddager åpen i mine reiseprogrammer: Folk kan selv velge den grad av jag de ønsker. Hver dag er der et eller flere arrangementer, men de er slett ikke bindende.

EN OPPGAVE

— Kan De sammenfatte i noen få ord betydningen av disse reisene?

— Rom er en by som taler for seg selv — der skal så lite til av veiledning for at de reisende selv hører dens tale også om Gud, om troen og om Kristi Kirke. Jeg synes dette arbeidet, som siden 1953 er kommet til å omfatte hele 500 personer, i det store og hele har utviklet et hjertelig forhold og en bedre forståelse mellom skandinaver av forskjellige trosoppfatninger. Så langt det er mulig, holder jeg en viss kontakt med deltagerne også etter turen — det har blant annet bragt meg til Norge denne gang. De ca. 30 norske jeg har hatt med på mine turer har gjennomgående vært lette og morsomme å reise med — noen ganger individualister som gjerne gikk egne veier, men gode kamerater. Selv preker jeg ikke under reisen — vi oppsøker skatter som selv kan bringe frem sitt budskap. Jeg synes det treffer midt i blinken av hva jeg tilsikter når jeg hører en og annen deltager sammenfatte sine erfaringer i ordene: «En blir en bedre kristen av å ferdes i alt dette.» Bedre kan jeg ikke håpe på — så er det mer enn verdt alt strevet.

FASTEPREKNER

i St. Hallvards Kirke
ved pater *Albert Castricum*.

Emne: *Bønnelivet*.

Fastepreknene finner sted under søndagens høymesse.

Søndag 19. februar:

«Herre, lær oss å be...»

Søndag 26. februar:

«Skje Din vilje...»

De øvrige emner vil bli offentliggjort senere.

Det gjøres oppmerksom på at høymessen begynner kl. 11.

FRANSKE FASTEPREKNER

Eglise St. Dominique
Neuberggaten 15
Oslo.

Carême français prêché par le R. P. Raulin.

Chaque dimanche de Carême la messe
sera dite à 19 heures.

Thèmes de la prédication.

Un Dieu, un peuple, une Pâque.

19 février: Faits à l'image du même Créateur.

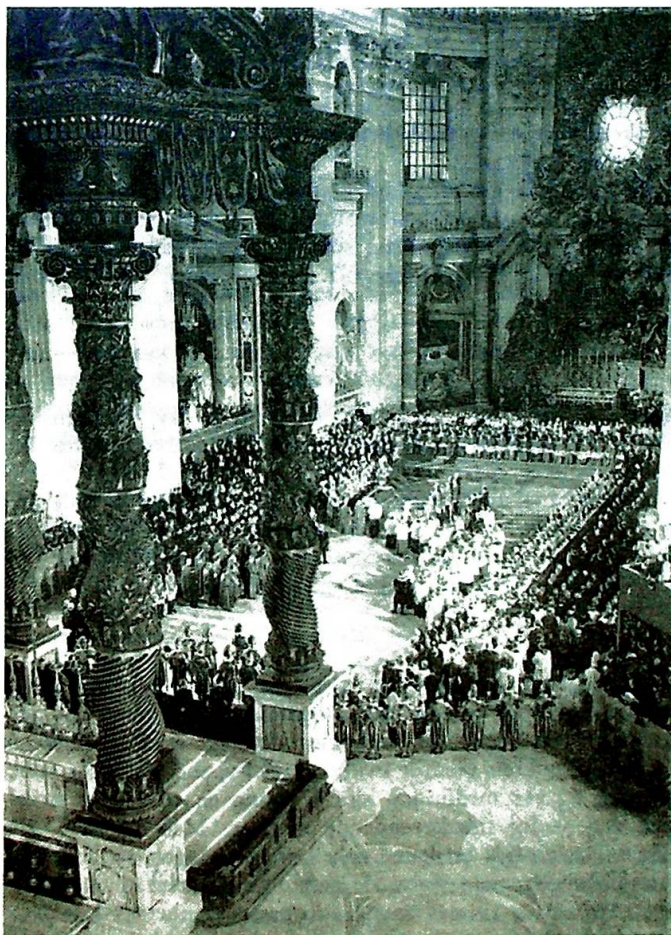
26 février: Illuminés par la même parole de vie.

5 mars: Régénérés dans la même bain salutaire.

12 mars: Nourris du même pain.

19 mars: Abreuves du même esprit.

26 mars: Dimanche des Rameaux. La prédication est remplacée par la lecture de la Passion en français.

Rom — et møte med Verdenskirken.

FEM SVENSKER

om hvorfor de ble katolikker

Det svenske radiobladet «Se och Hör» har nylig, i forbindelse med et samtaleprogram i Svensk Radio mellom protestanter og katolikker, latt fem av de mest fremtredende svenske katolikker si hvorfor de konverterte. Det er jo ikke svart på slik i en håndvending, og enda mindre kan det gjøres rede for i noen ganske få setninger. Slik må vel heller ikke svarene oppfattes av dem som leser dem. Og allikevel røber disse ulike uttalelsene noe — fra skuespillerens sky og upersonlige omtale av seg selv i tredje person til regissørens strenge sans for dogmatikk. Alle gir de glimt av en bakgrunn og gløtt inn mot et religiøst temperament. Her er svarene.

FORFATTERINNEN BIRGIT TENGRÖTH:

Min avgjørende kontakt med den katolske kirke var kjemisk fri for alle stemningsverdier. Dersom vi overhodet skal feste oss ved dens ytre ramme, så var den — etter de mål vi anlegger i vår kulturkrets — vulgær. Jeg bodde dengang i Washington, og visste plutselig en dag at jeg ville besøke en katolsk kirke. Det underbevisste forarbeide vet jeg intet om. Beslutningen opplevde jeg som en ren viljesakt, den ga saltsmak på tungen... Hvorfor skulle der ikke finnes en Gud når der finnes så mange mennesker? Duger dette som bevis for Guds eksistens? Jeg bøyer kne, og mitt hjerte hviler med Jesusbarnet på Marias arm.

SKUESPILLEREN GUNNAR BJÖRNSTRAND:

Engelen fikk ham til å gå til venstre og djevelen fikk ham til å gå til høyre. Slik at han snart kom til å gå dit, snart hit, tvilrådig og på villspor. Han ville være der han var, men også annetsteds. Han ville eie det han eide, men også althant møte på sin vei. Men det er umulig å eie så meget og samtidig holde fast ved det. Så en dag ble han stående tomhendt.

Den som vil eie alt, mister alt. Han så seg om. Så på sitt livs vinglete veier, så at de dannet et meningsløst mønster. Fortvilet falt han på kne og bad: Vis meg den rette veien, Gud, den rakte veien til deg! Han slo opp øynene og hans lengsel viste ham veien. Og han så at han ikke hadde langt igjen å gå.

REGISSØREN OLOF MOLANDER:

Jeg er katolikk fordi jeg tror på Treenigheten, og fordi den romerske Kirkens lære om Treenigheten er ubønnhørlig konsekvent og realistisk.

Man vil kanskje si at feilen var min egen når jeg ikke fant konsekvens og realisme i for eksempel protestantismen. Men hvordan finne konsekvens og realisme i en lære som forneker Kristi nærvær i alterets hellige sakrament, og der trossannheter som er gitt én gang for alle erklæres for «ikke tidløst gyldige sannheter som hvert menneske må si ja og amen til» — av en dignitær i den svenske statskirke?

KUNSTMALEREN ERIK OLSSON:

Det var, naturlig nok, kunsten som førte meg til kirken. Jeg ble fengslet av liturgiens og kunstverkenes opphøyde skjønnhet. Bysantinerne, middelalderkunsten, Cimabue, Giotto, Fra Angelico, Avignonskolen og glassmaleriene i Chartres øvet en sterk innflytelse... I den katolske kirke fikk jeg som aldri før et helt tilfredsstillende svar på livsgåtene og lidelsens problem. Her fant jeg den fasthet og enhet som var en garanti for Kirkens tradisjon og praktiske erfaring, og som derfor kunne motstå og overleve alle angrep og tidens omskiftelser. Og der fikk jeg oppleve, i strid med alle påstander, at sann autoritet befri, istedetfor å binde.

FORFATTERINNEN GUNNEL VALLQUIST:

Det er sant at Kirkens lære er klart avgrenset — man kan «lese seg til den» på temmelig kort tid. Men dens innhold utgjøres vesentlig av mysterier. Dogmene er ikke annet enn normerte utsagn om mysterier. Disse utsagn kan vi tilegne oss, de utgjør, om jeg så må si, rammen for vår tenkning og vår meditasjon, — den omkrets utenfor hvilken ingen visshet og ingen enhet lenger finnes. Slik kan altså vår tenkning og vår meditasjon sies å danne en uavlatelig sirkelbevegelse, akkurat som kirkeåret med dets stadig tilbakevendende motiver. Men for den som lever sin katolisisme, for den som ikke blir «ferdig», er denne sirkelbevegelse ingen «ond sirkel», men en stadig dypere kretsing, en spiralbevegelse som ifølge de gamle skolastikere er et kjennetegn på kontemplasjonen. En vender stadig tilbake til de samme åpenbarte sannheter, de samme skjulte mysterier. Men for hver gang er perspektivet et annet, dypere, rikere; nye horisonter åpner seg, nye muligheter, nye problemstillinger.

BLIKK på TIDEN

SURR I SEKTENE

Journalist Egil Lian er kriminalreporter i «Dagbladet» — det er nok anstrengende. Hans spesialitet er forøvrig de små kriminelle, som han også har skildret i et par muntre og saftige bøker med skisser fra forhørsrettens daglige triste parader.

Forleden (26. januar) var han i Sarpsborg og «dekket» en sak som ikke savner dramatik — i ett av de mest ekstreme og forskrudde sektmiljøene vi er så begavet med her hjemme var det kommet til drastiske håndgripeligheter over ortodoksiet som, om vi skal feste lit til tiltaltes fargerike forklaringer i retten, var av en særlig merkelig blanding i sekten «De Syv Dagers Hellige»:

«Vi spiste gulrøtter, — ukokt kjøtt og fisk og flesk var djevelens kost. Videre måtte jeg love at jeg ikke skulle ta medisiner hvis jeg ble syk, bare drikke sitronsaft mot forkjølelse og spise urter mot annen skrøpeligheit.

— De fikk ikke drikke alkohol da, spør lagmannen.

— Nei, sier tiltalte med et sukk, — lørdagene fikk jeg ikke en gang drikke vann, det var nemlig den aller helligste dagen for Syv dagers hellige.

— Hva gjorde De i menigheten?

— Jeg fikk stilling som kollektør, i et halvt år levde jeg som vegetarianer, nesten bare på rå gulrøtter, vi skulle nemlig ikke koke dem. Jeg ble syk av dette, tenkte at her kommer du til Herren fortere enn du aner. Jeg oppsøkte en lege, og han sa:

— Ja Berheim, sa han, — fortsetter De slik er De snart en død mann.

— Jeg gikk tilbake til svigermor og foreslo litt forandring på menyen, men da ble hun rasende, og da jeg sa at denne vegetarismen ikke var i overensstemmelse med Guds ord ble hun vill. Hun var fullstendig fanatisk og mente at grønnsaker og Syv dagers hellige var den eneste ulvei til frelsen, i statskirken og i andre menigheter regjerte også satan, særlig skulle han herje fælt hos pinsevennene.

Vi fikk et barn, og det skulle ikke spise det som sto på bruksanvisningen fra helsestasjonen, og ikke skulle det vaksineres.»

Nå har vi konsultert det heftet som Statistisk Sentralbyrå utga etter siste folketelling over trossamfunn i Norge. Det opererer med hele 85 — fem og åtti — trossamfunn i det vesle folket vårt, men noen «Syv Dagers Hellige» finner vi ikke — derimot «De siste dagers hellige», likesom vi har hørt om «Syvende dags adventister». Til gjengjeld faller vi i staver over slike frukter av norsk bibelsk individualisme som «Lyngs menighet», (ikke å forveksle med «Liunghs menighet») «Møllergt. 38», «Guds menighet» (som er noe annet — selvfølgelig — enn «Guds menighet på Vegårdsheia»). Ellers er der både Manasse budbærere, døtre og sønner — det er tydeligvis en splittet familie.

Allerede Luther sukket over «sværmerne». Men for sent — Bibelen var allerede revet løs fra Kirkens fortolkning, blant andre av Martin Luther selv. Om Egil Lian har gått surr i sektene, er der med andre ord «sterkt formildende omstendigheter», for å bruke noen ord fra hans eget journalistiske speciale!

VOGT OVER VOGT

I «Farmand» — dette eiendommelig velskrevne organ for hardkokte forretningsinteresser og lysten gastronomi — har journalist Per Vogt under sitt merke «Audax» en spalte «Refleksjoner» der han i likhet med visse andre «spaltister», utdeler ris og ros med rund hånd. Ikke minst er han en sprog-

lig purist — både NRK's og andre ansatte får jevnlig sitt pass påskrevet både på norsk, engelsk og latin. Det sistnevnte er som regel glansnummeret — sjelden har noen fått så meget ut av en norsk latinartium.

Som «Farmand» forøvrig gjenspeiler Audax det gjennomsnittlige Oslo-borgerskapets heller vage begripelse av hva kristendommen egentlig representerer — når temaet streifes, virker skribenten desorientert, mildt forundret og hva britene kaller *patiently bored*.

Under titelen «Blasfemi?» kommer Audax (14. januar) inn på forlydender i svensk presse om at den svenske prinsesse Birgitta, som nylig ble forlovet med den katolske tyske prinsen Georg Johann av Hohenzollern-Sigmaringen, selv vil gå over til katolisismen. Han skriver:

«Angående noe beslektet leste jeg i noen svenske blad at prinsessan Birgitta har «besluttet seg til å bli katolikk», for å kunne passe inn i sin nye Hohenzollern-Sigmaringen-families vaner. En litt uvennlig avis minnet i den forbindelse om at også prinsesse Astrid d. e. «ble katolikk», da hun giftet seg med daværende kronprins Leopold.

Skifter man religion så lett? Av sosiale grunner så å si? Man minnes naturligvis den berømte sentens om at Paris er en messe verd, og gjør seg enkelte tanker; vi skulle eksempelvis kanskje være forsiktige med å hancellere over hin franske konge som er blitt sagt å ha hatt en så vaklende religiøs samvittighet.

Ens religion er en privatsak, blir det sagt. Unntagen — vil jeg anta — når det gjelder fyrstelige personer.

I angjeldende tilfelle er forøvrig Sveriges ledende avis-refser, K de M, gått i leding mot det uberegnelige og sensasjonslystne Aftonbladet for dets reportasje på saken. AB hadde skrevet: «Frågan torde vara likligt för största delen av svenska folket, liksom för Birgitta själv... Man torde kunna tänka sig att Birgitta blir katolik för att undvika bråk.» Jeg kan ikke si at jeg beundrer AB særlig, men akkurat i dette tilfelle har jeg følelsen av at det treffer spikeren på hodet, selv om ordvalget jo er på kanten av det majestetsforbryterske.»

Dette virker tydeligvis smakløst og nærgående på en av hans navnefeller og vel også fjerne slektninger, pastor Edvard Vogt. (Vogtfamilien er som kjent mangfoldig som havets sand, og har utfoldet sin påfallende begavelse i hele det norske samfunnets bredde, fra redaktørstolen i kommunistavisen «Friheten» til det katolske kleresi!) Pastor Vogt tar i et senere nr. av «Farmand» (28. januar) Audax fatt, idet han skriver:

«Herr redaktør.

Jeg tviler ikke på at De selv beklager Audax's bemerkninger om de svenske prinsesser Astrids og Birgittas hyklerske innstilling til religionen («Farmand» 14/1 1961).

Astrid er død og alle kilder viser at hun var en personlig dypt overbevist katolikk. Det er ikke anstendig å gripe ut av luften at hun var en opportunist som «ble katolikk» i gåseøyne.

Hva Birgitta angår har Audax tilsynelatende ikke annen informasjon om emnet enn den han har funnet i svenske skandaleaviser. Når AB «torde kunna tänka sig att Birgitta blir katolik för att undvika bråk», sier Audax's besynderlige sjette sans ham at AB «treffer spikeren på hodet».

Hva den katolske kirkes praksis angår, forlanger den av nye medlemmer en personlig overbevisning om den katolske læres sannhet og den kontrollerer nøye at et tilstrekkelig kjennskap til læren foreligger og at tro på denne lære er konversjonens grunnlag. Den er her utvilsomt strengere enn andre kirkesamfunn og for den saks skyld noe annet samfunn Audax er medlem av.

Noen presumsjon for anklagen om forstillelse kan selvfølgelig ikke sies å foreligge, — om det da i det hele er anstendig å basere sin nedsettende dom om andre på presumsjoner.

Pastor Edvard Vogt — Astrid var oppriktig.

Bare en liten del av de protestanter som gifter seg med katolikker, blir selv katolikker, uten at derfor «bråk» oppstår. Det at enkelte finner frem til den katolske tro behøver ikke skyldes mere mystiske «sosiale grunner» enn den at det er nødvendig å møte katolikker for at ens egne miljøbestemte fordommer skal kunne overvinnnes.

Audax kan være trygg for at det å antyde at en prinsesse er karakterløs og religiøst likegyldig ikke er noe så spennende som «det majestatsforbryterske». Det dreier seg om noe så lite «audaciøst» som det å fornærme en ung kvinne.»

UNEVNELIG PERSON

I de fleste avisredaksjoner er der visst uskrevne eller endog skrevne ordre om at den og den person ikke skal nevnes i avisens spalter. I «Arbeiderbladet» synes der å foreligge et direktiv om at Gud er *persona non grata* — en iherdig liten sekretær går visst over stoffet med rødblyanten og stryker det unevnelige ordet som om det var uanstendig. Enten det er Churchill som taler i Aulaen eller Kennedy som taler på Capitol Hill, må «Arbeiderbladet»s lesere forholdsvis den farlige nyhet at disse statsmenn tror på Gud og håper på hans hjelp. Strykningene er litt for påfallende og konsekvent tilbakevendende til å bero på tilfeldigheter. Man merker hensikten og blir forstemt. På bladets vegne!

I «Verdens Gang» (26. januar) har Benjamin Vogt — enda en Vogt! — festet seg ved den samme smålige maurkrigen mot forhold der kristendommen betyr mer enn i «Arbeiderbladet»s ønskesamfunn. Han unnsier den tendensiøse fremstillingen av en Gallup-undersøkelse som har sammenlignet de forskjellige lands skoleforhold. Vogt skriver:

«Rapporten» fremhever ikke med noen glede motsetningen til fransk skoles tid og pensum, fordi sammenligningen på nesten alle punkter faller ut til Frankrikes fordel. I Arbeiderbladets omtale av saken er også Frankrike «falt ut» — bare i en annen betydning av ordet.

Vi tar forresten feil! Arbeiderbladet nevner Frankrike. Bladet skriver: «Mest hellige er de franske og amerikanske barn, forteller rapporten.»

Nei, det gjør rapporten ikke! — «Forskergruppen» bruker ikke slengord. Rapporten forteller at i samtlige land utenom Norge går mer enn 50 pst. av barna i kirke på en typisk søndag. I Frankrike er prosenten 72 og i De forente stater 69, — ganske bemerkelsesverdige tall. I Norge går 19 pst. i kirke. Vi gleder oss over at der er såpass mange, men det er likevel ikke stort over tredjeparten av det minst kirkegående av de andre land (England). Også det forteller jo sin historie.»

Det gjør det unektelig.

FORSIMPLING?

«Moralsk forsimpling blant gymnasiaster» roper «Dagbladet» sint over to spalter (3. februar). Den skarpe tittelen gjelder et opprop som sirkulerer på de høyere skoler i Oslo og Bærum og som oppfordrer til skepsis overfor et sterkt venstreorientert gymnasiastblad. Vi har ikke lest dette oppropet — kanskje er det, som «Dagbladet» hevder, av MRA-opprinnelse (hvilket må være tillatt!), kanskje er det også fullt av «ordklisjeer» som ikke bidrar til noen redelig debatt. Men svært uheldig er «Dagbladet» med det utdraget det bringer, og ganske uheldig er den kommentar det får:

«Inntrykket blir ikke bedre når man leser den frasefylte avslutningen hvor det heter:

«Skolens oppgave i den krise som verden står oppe i er å skape det nye menneske som kan utforme den verden vi trenger på grunnlag av sikre og betingelsesløse moralnormer — ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet.

Ungdommen må i dag velge den måte å leve på som bevarer et fritt demokratisk samfunn, ellers vil de bli tvunget til å leve under et totalitært styre. Vi elever som har skrevet under, vet at den som ikke står for noe som helst faller for hva som helst. Vi vil kjempe for at det moralske og åndelige grunnlag for vårt demokrati styrkes slik at det kan komme på offensiven i den idékamp som pågår over hele verden. Vi oppfordrer lærere og foreldre til å gå med oss i denne kampen og leve ut den livsform som er forutsetningen for frihet og et sant demokrati.»

Vi synes ikke dette oppropet vitner om at disse elevene har lært svært meget i den skole de ser det som sin oppgave å verne om» kommenterer «Dagbladet».

Det forekommer oss at her er et skrikende og grotesk misforhold mellom premisser og konklusjon — en blir sannelig ikke klartseende med raseriets røde prikker for øynene!

Frater Candidus.

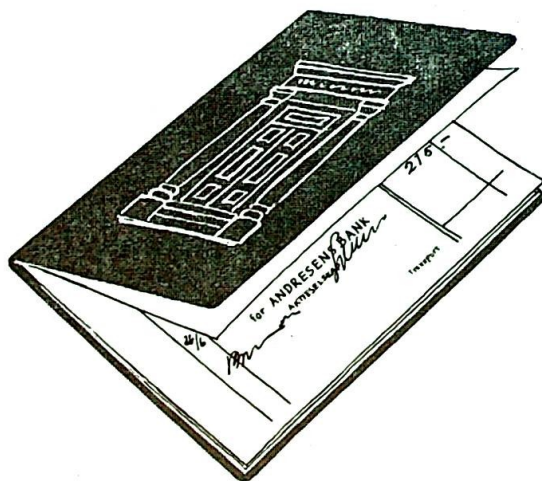

UTLANDET

EN VEI TIL KRISTEN ENHET

Over hele kristenheten og innen alle kristne trossamfunn står de kristnes enhet på dagsordenen. Felles for de ansvarlige kommentarer på høyeste hold innen de forskjellige konfesjoner er en nøktern og tilbakeholdende realisme når det gjelder *mulighetene* for denne enhet — de dogmatiske ulikheter er foreløpig så betydelige og så

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

stengende at en må regne med et meget langt kirkehistorisk perspektiv og et møysommelig enhetsarbeide som ennå bare befinner seg i sin aller første, innledende fase.

Det forhindrer ikke at der skjer viktige og oppmuntrende ting mellom de ulike kristne trossamfunn i våre dager. Ganske særlig synes der innen alle konfesjoner å bryte frem en klar bevissthet om at man må begynne med å møtes, samtale, yde hverandre respekt og nestekjærlighet og samarbeide praktisk overalt hvor det er mulig.

Tre kommentarer i den senere tid — to katolske og en anglikansk — er her tidstypiske.

I et fjernsynsintervju den 22. januar uttalte Augustin kardinal *Bea*, lederen for det katolske Sekretariat for Kristen Enhet, blant annet: «Der er ingen vesentlig hindring for at katolikker på forskjellige vis, gjennom Sekretariatet for Kristen Enhet, samarbeider med Verdenskirkerådet (som samler de fleste protestantiske og gresk-ortodokse kirker). På områder hvor Verdenskirkerådet ikke går inn for noen lære som er uforenlig med den katolske kirkes lære, ville et slikt samarbeide prinsipielt være mulig. Det ville være naturlig her å tenke på slike områ-

der som ikke direkte berører tros læren, som sosialt arbeid, Caritas, arbeidet for freden, osv. Hva ville det for eksempel ikke bety dersom alle kristne sto frem i enighet når det gjelder så avgjørende viktige spørsmål som atomkrigen, avrustningen og de rette midler til å fremme verdensfreden!»

I sitt hyrdebrev for fasten skriver erkebiskopen av Lille, Achille kardinal *Liénart*, blant annet: «Aldri har betingelsene for å virkeliggjøre de kristnes enhet vært så oppmuntrende som idag. På to måter kan vi allerede idag virke aktivt for denne enhet: Når det gjelder kjærligheten til nesten, og gjennom bønner. I nestekjærlighetens tegn må vi besluttosomt endre vår holdning overfor andre kristne kirkesamfunn. På nestekjærlighetens grunn kan der allerede nå skapes en enhet mellom alle kristne. Er det ikke innlysende, at for å forstå hverandre må vi begynne med å holde av hverandre?»

I et blad for erkebispedømmet Canterbury har den nye primas for den anglikanske kirke, dr. *Arthur Ramsey*, uttalt seg i samme retning, og hans artikkel munner ut i en praktisk oppfordring: «Den anglikanske presten får oppsøke den katolske prest, og den katolske prest sin anglikanske kollega — i begge tilfeller en som de ikke allerede kjenner fra før, så skal nok forholdet mellom konfesjonene bedres.»

Samtidig melder London-avisen *Evening Standard* at dr. Ramsey overveier å be Vatikanet sende en offisiell representant til hans innsettelse som erkebiskop av Canterbury, som finner sted i juni. Dr. Ramsey har uttalt, at dersom en slik innbydelse er velkommen i Rom, fremsetter han den med glede, og har også ellers understreket at han akter å fortsette sin forgjenger dr. Fisher's forsonlige og vennskapelige holdning overfor den katolske kirke.

VÆR SIKKER

på forsøkklasses varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med
ROHDE Geléer, Puddinger, Sauser
(også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere)
ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter

 ROHDE Boks 176, Trondheim.

Gi
ST. OLAV
til
deres venner

Brevskolen om den
katolske kirkes tro
og moral

Spørsmål besvares av lærerne.

Kurspris kr. 10.—.

Katolsk Informasjon

Postboks 3664 - Oslo

VATIKANET

Paven besøker Roms kirker.

Også i år kommer pave Johannes XXIII i fastetiden til å følge flere av fastegudstjenestene i Roms kirker. Askeonsdag besøkte han dominikanernes hovedkirke i Santa Sabina på Aventinerhøyden, og søndagene før påske vil han likesom i fjor besøke kirker i Roms arbeiderforsteder.

Blomstrende universitet.

Ved den største av de pavelige høyskoler, Gregtriana-universitetet i Rom, er der innmeldt 3 074 studenter for det kommende akademiske år. Studentene kommer fra hele 65 nasjoner.

Reparasjoner i Peterskirken.

Paven har drøftet nødvendige reparasjonsarbeider i Peterskirken med Vatikanets arkitekter. Vanskeligheten er at basilikaen daglig besøkes av så store menneskemasser og så ofte brukes til store seremonier og høytider at det er vanskelig å få plasert de nødvendige arbeider. Det må derfor legges opp en plan som utnytter tiden mellom begivenhetene med minutiøs nøyaktighet.

Det er meningen å legge inn indirekte belysning i taket, slik at de besøkende får større glede av de skønne mosaikker og andre kunstverker som i dag ikke er gode å få øye på. Ellers er det meningen å reise flyttbare metall-tribuner istedetfor de tunge og upraktiske tretribunene som nå brukes omkring hovedalteret ved større seremonier. Et firma

i Cremona har fått i oppdrag å bygge et nytt orgel — det nåværende har vært i bruk siden Gregor XVI.s tid. Allerede i denne måned vil den nye heisen til Peterskirkens kuppel være installert. En regner med at den gamle, som har gjort tjeneste i over 50 år, har ført flere millioner mennesker opp i kirkens tak.

FRANKRIKE

To millioner i Lourdes.

Ialt to millioner pilgrimer besøkte Lourdes i 1960. Nærmere 800 000 av disse ankom med ordinære tog, mens der ble satt opp 538 ekstratog som bragte nær 300 000 mennesker til valfartsbyen i Pyreneene — deriblant 30 000 syke. Ca. 1.1 million brukte bil eller buss og 53 000 fly.

INDONESIA

Hierarkiet opprettet.

Indonesia, det enorme øyriket som strekker seg fra Malaya til Ny-Guinea og fra Filippinene til Australia, hører ikke lenger inn under Kirkens misjonsvirksomhet, men har fått sitt eget hierarki. Bare 1,5 % av den 85 millioner store befolkningen er katolikker. Landet er blitt delt i seks kirkeprovinser. Paven har utnevnt tre indonesiske erkebiskoper, mens de øvrige er hollendere.

Av de tidligere asiatiske koloniland er det nå bare Korea, Thailand, Kambodja og Laos som fremdeles er apostoliske vikariatet og for misjonsområder å regne.

LITAUEN

Biskop fengslet og torturert.

Ifølge pålitelige meldinger som er innløpt til Vatikanet, er den 49-årige titulærbiskop Julijonas Steponavicius, apostolisk administrator av erkebispedømmet Wilna, i slutten av januar fengslet av sovjetmyndighetene. Uten rettssak og etter fryktelige mishandlinger er han blitt deportert til Wladimir ved Moskva, der han sitter fengslet. I det selvsamme fengsel døde hans forgjenger, erkebiskop Mecislowas Reynys, den 3. november 1953.

POLEN

Kirken som «maktfaktor».

I en kommunistisk brosjyre som nylig er utgitt i Polen pekes det på at den katolske kirkes «kadre» er større i dag enn de var før krigen. Brosjyren anfører disse tall til støtte for sin påstand (førkrigstallene er angitt i parentes): 58 biskoper (41), 15 000 sekularprester (9 000), over 8 000 mannlige ordensfolk (6 000) og over 28 000 ordenssøstre (16 000). Tallet på kirker og kapeller er steget med ca. 50 %. Disse fakta anføres som argument for at den polske kirke ikke har grunn til å beklage seg over det nye regime. Hva brosjyren ikke gjør rede for, er de kår polske kristne lever under, og den andel som de tidligere tyske øst-områdene har i disse forhøyede tall — i disse områder er der i dag tolv polske biskoper.

SPANIA

Biskoper mot ny presselov.

Biskopene av Malaga, Ciudad Real og Lugo, som var medlemmer av en komité til utarbeidelse av en ny spansk presselov, har demonstrativt nektet å delta i et komitémøte der et lovforslag vil bli vedtatt mot deres skjønn og overbevisning. Biskopene gir uttrykk for at den

nye lov blir minst like streng som den tidligere (vedtatt under borgerkrigen!) og betegner den som «ideologisk uantagelig».

VEST-TYSKLAND

Protest mot kompromitterte leger.

Det katolske «Caritas-Verband» i bispedømmet Münster har utsendt en skarp erklæring om den «uhørte kjennsgjerning» at en fremdeles finner praktiserende leger i Forbundsrepublikken, særlig i Nord-Tyskland, som «ut fra godkjennelse av en offentlig kommisjon drepte tallrike barn med store legemlige eller psykiske defekter under siste krig». Erklæringen fastslår at «mord er og forblir mord, selv om de skyldige aldri er blitt trukket til ansvar, eller har avfunnet seg med en falsk god samvittighet». Caritas-Verband minner i den forbindelse om de berømte prekenere som erkebiskopen av Münster, den senere kardinal von Galen, holdt under krigen, der han utsatte seg for livsfare ved offentlig å fordømme mordet på sinnssyke. «Det ville være en misforstått hensynsfullhet», heter det i erklæringen, «og ikke ha noe som helst med toleranse å gjøre dersom vi ikke med all vår makt reiser oss mot krefter for hvem drapet på sinnssyke ene og alene er et medisinsk problem».

ØSTERRIKE

Douglas Hyde om kommunismens krise.

Douglas Hyde, den verdenskjente ekskommunisten, som fra å være redaktør av det britiske kommunistbladet «Daily Worker» utviklet seg til katolsk konvertitt og publisist, har nylig holdt en foredragsrekke i Wien. Her slo han ut fra sin usedvanlig gode informasjon fast, at Ungarn-opstanden og russernes brutale reaksjon på den, kostet kommunist-

partiene i det frie Vesten ca. 25 % av deres medlemmer. I England var tallet hele 40 %.

OSLO

Over til Kombinert!
Forsikringen som gir den beste beskyttelse når skader inntreffer.

Gulli & Rokk

ASSURANCE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00
OSLO

SØREN HANSEN Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlervarer
Kjøkkeninnredning og utstyr

THIIS & CO AS

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

FREDRIKSTAD

KLEMET JOHANSEN

Fredrikstad Begravelsesbyrå

Farmannsgt. 10 - Tlf. 3062

1885 75 år 1960

HELENE ANDRESEN

KJØTT- OG PØLSEVARER

Glemmengt. 3, 4, 5.

Tlf. 2131 og 2031

FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK

Andresen & Müller

Mek. verksted — Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags — Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed — Isenkramartikler — Elektrisk og Autogensveisning — Stanseartikler

ALF SVENDSEN

Alt i kolonial

Tlf. 2167

Farmannsgt. 1-3

FREDRIKSTAD BRYGGERI

FREDRIKSTAD

Kvalitetsblomster får De alltid fra

CHR. HANNESTAD

Handelsgartnerier - Fredrikstad

Hermetikk- og pølsefabrikk - Røkeri
Salteri - Fryseri 1600 m³ - Kjølelagere

Stabburet
GUNNAR NILSEN FREDRIKSTAD

Engeset & Larsen
MANUFAKTUR EN GROS - EN DETALJ
FREDRIKSTAD

BAUCKS
AUKTIONSFORRETNING
TRONDHEIM

EDERSEN

O. Trygv. gt. 35
Etabl. 1858

Alt i glass, porselen, stentøy og kjøkkenutstyr
En detalj. En gros

A/S TRONDHJEMS JERNINDUSTRI
Sykesenger - Stålrørsmøbler

ILA FARVEHANDEL
Telefon 25480
Alt i malerverer

Chr Brinchmann &

Hardangerfrukt

AKSJESELSKAPET
PROTON

Sykepleieartikler
Laboratorieutstyr
Analysekjemikalier
Reagenser

For kvalitet

A/S Christian Falchenberg

Elektriske installasjoner

CARL STÜCKRATH Eftf.
SØNDRE GATE

Sykeartikler Forbindingssaker
Bandasjer Ortopediske
Kir. instrumenter Innleggssåler

BASAREN VED BYBROEN
MØBELFORRETNING

Grunnlagt 1889 - Trondheim

A/S BYGG

ENTREPRENØRFORRETNING

A.s Trondhjems Margarinfabrikk

Sjerdalsveien 8 - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

L. GALLIGANI

Pryd- og Brukskunst

BØNDERNES SALGSLAG

Munkegt. - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

INGV. ALSTAD

Fisk - Sild

Ilevollen 32 - Tlf. 20291
Trondheim

Et ord er nok ...

KVALITET
Johan N. Helgesen

KVÆRNØ

SKOMAGASIN A/S

Røvik
brille-optikk

Ths. Angells gate

HAAKON LEIN

Conditori og Dampbakeri

Mellemveien 18

Johan P. Rønning

MALERMESTER

Kontor:
Skolegt. 2 A - Tlf. 26474
Verksted:
Kjøbmannsgt. 85 - Tlf. 29786

Berg & Wigum &

ELEKTRISK INSTALLASJONSFORRETNING

Telefon 21483 - Trondheim

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 77 87 - 69 43 72

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27. Oslo.

Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Joh. Weydahl & Co

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

Kjente firmaer

*En kjærkommen
gave:*

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Walligani

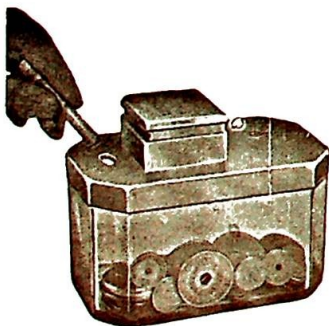
STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 14 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

**Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

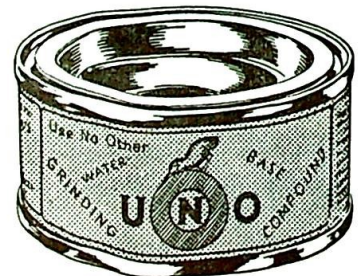

« KLAR »
Fåes i banker over hele landet

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**